

ZROZUMIEĆ
POLITYKĘ
UNII EUROPEJSKIEJ

Zwiększanie
konkurencyjności
regionów i miast
europejskich,
wspieranie
rozwoju
i tworzenie
miejsc pracy

Polityka regionalna

Polityka regionalna jest strategią inwestycyjną obejmującą wszystkie regiony i miasta europejskie, której celem jest zwiększenie ich wzrostu gospodarczego oraz podniesienie jakości życia ich mieszkańców. Jest również wyrazem solidarności, polegającym na koncentracji wsparcia na rzecz słabiej rozwiniętych regionów.

ZROZUMIEĆ POLITYKĘ UNII EUROPEJSKIEJ

Ta publikacja jest częścią serii wydawniczej poświęconej działaniom, jakie podejmuje Unia w różnych obszarach, powodom ich podejmowania i osiąganym wynikom.

Publikacje z tej serii można znaleźć na stronie:
http://europa.eu/pol/index_en.htm
<http://europa.eu/!ud99qu>

Jak działa Unia Europejska
Europa w 12 lekcjach
„Europa 2020” – europejska strategia
na rzecz wzrostu gospodarczego
Założyciele Unii Europejskiej

Agenda cyfrowa
Badania i innowacje
Bankowość i finanse
Bezpieczeństwo żywności
Budżet
Cła
Działania w dziedzinie klimatu
Energia
Gospodarka morską i rybołówstwo
Granice i bezpieczeństwo
Handel
Konkurencyjność
Konsumenci
Kształcenie, szkolenie, młodzież i sport
Kultura i sektor audiowizualny
Migracja i azyl
Opodatkowanie
Polityka regionalna ✘
Pomoc humanitarna i ochrona ludności
Przedsiębiorstwa
Rolnictwo
Rozszerzenie
Rynek wewnętrzny
Sprawiedliwość, prawa podstawowe i równość
Sprawy zagraniczne i polityka bezpieczeństwa
Środowisko
Transport
Unia gospodarcza i walutowa oraz euro
Współpraca międzynarodowa i rozwój
Zatrudnienie i sprawy społeczne
Zdrowie publiczne
Zwalczanie nadużyć finansowych

SPIS TREŚCI

Dlaczego Unia potrzebuje polityki regionalnej	
Główna europejska polityka inwestycyjna na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia	3
Jak funkcjonuje polityka regionalna	
Rodzaje funduszy na rzecz rozwoju regionów i miast	6
Maksymalizacja korzyści z inwestycji UE	
Ukierunkowane inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia do 2020 r.	10
Perspektywy	
Polityka regionalna UE na lata 2014–2020: nowa strategia wydatkowania środków	15
Więcej informacji	16

Zrozumieć politykę Unii Europejskiej – Polityka regionalna

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji Społecznej
Dział Informacji dla Obywateli
1049 Bruksela
BELGIA

Tekst zaktualizowano w czerwcu 2014 r.

Zdjęcie na okładce i na str. 2:
© iStockphoto.com/Voon Nam Fook

16 str. – 21 × 29,7 cm
ISBN 978-92-79-41301-8
doi:10.2775/76675

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2014

© Unia Europejska, 2014
Zezwala się na powielanie niniejszej publikacji.
Wykorzystywanie lub powielanie pojedynczych zdjęć
wymaga bezpośredniej zgody posiadaczy praw autorskich.

Dlaczego Unia potrzebuje polityki regionalnej

Główna europejska polityka inwestycyjna na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia

Inwestowanie w słabiej rozwinięte obszary UE

Na europejską politykę regionalną przeznaczono w budżecie UE na lata 2014–2020 największą pulę środków (351,8 mld euro z ogólnej kwoty 1082 mld euro), w związku z czym jest ona głównym instrumentem inwestycyjnym Unii.

Środki te są wykorzystywane na finansowanie strategicznej infrastruktury transportowej i komunikacyjnej, wspieranie procesu przechodzenia na bardziej ekologiczną gospodarkę, wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) przeznaczone na zwiększanie ich innowacyjności i konkurencyjności, tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy, rozwój i unowocześnienie systemów edukacji oraz na budowę bardziej integracyjnego społeczeństwa.

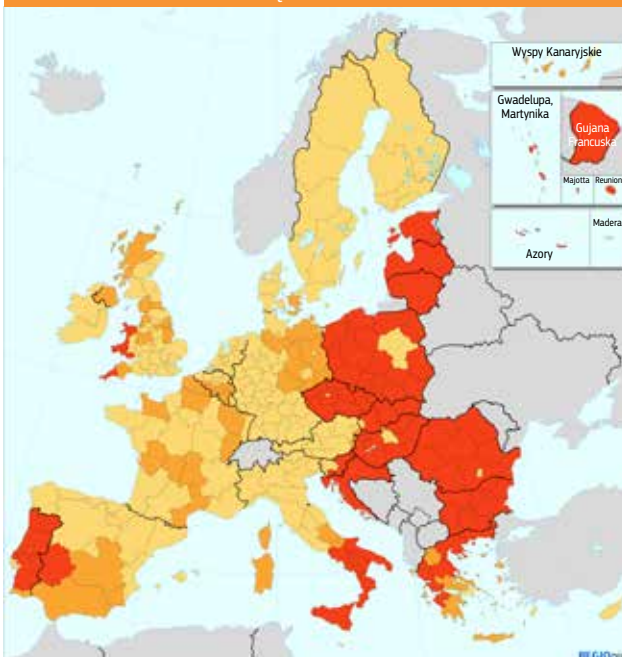
W ten sposób polityka regionalna uwalnia dodatkowe środki na finansowanie (publiczne i prywatne) nie tylko dlatego, że w jej ramach państwa członkowskie UE są zobowiązane do współfinansowania projektów z ich budżetów krajowych, ale również ze względu na to, że przyczynia się do wzbudzenia zaufania inwestorów. Uwzględniając ten wkład krajowy oraz efekt mnożnikowy instrumentów finansowych, szacuje się, że ogólny wpływ inwestycji UE zaplanowanych na lata 2014–2020 może wynieść ponad 500 mld euro.

Polityka regionalna stanowi również wyraz solidarności między państwami członkowskimi UE, ponieważ większą część dostępnych w jej ramach środków przeznacza się na słabiej rozwinięte regiony UE. Pomaga to wspomnianym regionom uwolnić potencjał gospodarczy, co ma znaczenie w kontekście nierówności między regionami UE, jak i poszczególnymi regionami danych państw członkowskich. Najnowsze dostępne dane z 2011 r. pokazują na przykład, że produkt krajowy brutto (PKB) regionów UE wahał się między 29% średniej w 27 wówczas krajach UE w regionie Sewerozapaden w Bułgarii i regionie północno-wschodnim w Rumunii a 321% tej średniej w regionie Londyn wewnętrzny w Wielkiej Brytanii. Powyższy przykład pokazuje wyraźnie zapotrzebowanie na strategiczną i ukierunkowaną politykę inwestycyjną, umożliwiającą planowanie inwestycji UE na miarę poszczególnych regionów.

Tysiące projektów w całej UE

Na przestrzeni wielu lat ze środków dostępnych w ramach europejskiej polityki regionalnej sfinansowano **dziesiątki tysięcy projektów**, co przyniosło korzyść pod względem wzrostu gospodarczego i zatrudnienia wszystkim poszczególnym państwom członkowskim oraz całej Unii. W latach 1989–2013 przeznaczono ponad 800 mld euro z budżetu UE na współfinansowanie projektów z zakresu rozwoju regionalnego.

WSZYSTKIE REGIONY UE SĄ BENEFICJENTAMI

274 regiony UE objęte zakresem polityki regionalnej na lata 2014–2020 oraz kategorie beneficjentów kwalifikujących się do otrzymania funduszy strukturalnych [Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejski Fundusz Społeczny (EFS)].

Kategoria

- Regiony słabiej rozwinięte (PKB/miesz. <75% średniej UE-27): 182,2 mld euro
- Regiony w okresie przejściowym (PKB/miesz. ≥75% i <90% średniej UE-27): 35,4 mld euro
- Regiony lepiej rozwinięte (PKB/miesz. ≥90% średniej UE-27): 54,3 mld euro

W tym samym okresie polityka regionalna zapewnia również finansowanie ze środków Funduszu Spójności (65,3 mld euro), w ramach „Europejskiej współpracy terytorialnej” (10,2 mld euro), „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych” (3,2 mld euro), a także finansowanie w postaci szczególnych dotacji na rzecz regionów najbardziej oddalonych i regionów o niskiej gęstości zaludnienia (1,6 mld euro).

Początki i rozwój polityki regionalnej

1957 – pierwsza wzmianka w traktacie rzymskim

1958 – utworzenie **Europejskiego Funduszu Społecznego** (EFS)

1975 – utworzenie **Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego** (EFRR)

1986 – sformułowanie podstaw prawnych polityki regionalnej w Jednolitym akcie europejskim

1988 – celem dostosowania polityki w związku z przystąpieniem do Wspólnot Europejskich Grecji (1981), Hiszpanii i Portugalii (1986) fundusze strukturalne zostają włączone w zakres szerszej polityki spójności, przy czym budżet wynosi 64 mld ECU (waluta ECU zostanie później przekształcona w euro)

1993 – na mocy Traktatu o Unii Europejskiej ustanawia się **Fundusz Spójności, Komitet Regionów** oraz zasadę pomocniczości (oznaczającą, że zawsze należy dążyć do tego, aby decyzje były podejmowane na jak najmniej scentralizowanym szczeblu, tj. na możliwie najniższym szczeblu lokalnym, na którym możliwe jest odpowiednie rozwiązanie danej kwestii)

1994–1999 – podwojenie środków przeznaczanych na fundusze regionalne, stanowiących obecnie jedną trzecią budżetu UE

1995 – dodanie szczególnego celu polegającego na wspieraniu regionów o niskiej gęstości zaludnienia Finlandii i Szwecji (budżet ogółem: 168 mld ECU)

2000–2004 – poprzez instrumenty przedakcesyjne finansowanie i know-how zostają udostępnione państwom starającym się o przystąpienie do UE

2004 – do UE przystępuje dziesięć nowych państw (w wyniku czego liczba mieszkańców UE wzrasta o 20%, ale jej PKB tylko o 5%). Budżet wynosi 213 mld euro dla 15 starych państw członkowskich oraz 22 mld euro dla nowych państw członkowskich (2004–2006)

2007–2013 – budżet wynosi 347 mld euro (z czego 25% zostaje przeznaczonych na badania naukowe i innowacje, 30% zaś na infrastrukturę ochrony środowiska i działania mające na celu walkę ze zmianą klimatu)

2014–2020 – budżet wynosi 351,8 mld euro, przy czym nacisk kładzie się na cztery kluczowe priorytety inwestycyjne: badania naukowe i innowacje, realizację agendy cyfrowej, wsparcie na rzecz MŚP i gospodarkę niskoemisyjną. Na inwestycje w tych obszarach zostanie przeznaczonych około 100 mld euro, z czego 26,7 mld euro na wspieranie procesu przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną (zwiększenie efektywności energetycznej i stopnia wykorzystywania odnawialnych źródeł energii)

Środki te pomogły poprawić jakość życia obywateli UE, stworzyć miejsca pracy oraz wspierać działania w obszarze badań naukowych, rozwoju i innowacji. Przykładowo tylko w latach 2007–2012 w ramach polityki regionalnej UE osiągnięto następujące rezultaty:

- według szacunków utworzono 594 tys. miejsc pracy (262 tys. w MŚP),
- zainwestowano bezpośrednio w 198 tys. MŚP,
- udzielono wsparcia 77 800 podmiotom rozpoczynającym działalność gospodarczą,
- sfinansowano 61 tys. projektów badawczych,
- zapewniono zasięg łączności szerokopasmowej prawie 5 mln nowych użytkowników mieszkających w UE,
- udzielono wsparcia na rzecz budowy 1208 km dróg i 1495 km linii kolejowych, aby przyczynić się do stworzenia **transeuropejskiej sieci transportowej** (TEN-T),
- podniesiono jakość życia mieszkańców obszarów miejskich przez zmodernizowany system dostarczania wody, z którego korzysta 3,2 mln mieszkańców, oraz zrównoważony transport.

**PRZYKŁADY RÓŻNYCH RODZAJÓW PROJEKTÓW
WSPÓŁFINANSOWANYCH W RAMACH EUROPEJSKIEJ POLITYKI
REGIONALNEJ**

BEACON, Wielka Brytania –
tworzenie ekologicznych
produktów na potrzeby
gospodarki niskoemisyjnej.

© European Union

Sieć trolejbusowa w Gdyni,
Polska – poprawienie
jakości życia
dzięki zrównoważonemu
transportowi publicznemu.

© European Union

**Centrum badania
i monitorowania chorób
zakaźnych, Lyon, Francja.**

© European Union

Art on Chairs, Portugalia –
zwiększenie
konkurencyjności regionu
przez wprowadzanie
innowacji w MŚP.

© European Union

W tym samym okresie wartość niektórych projektów realizowanych na obszarach miejskich wynosiła co najmniej 100 mld euro. Prawie 20% tej kwoty przeznaczono na projekty zintegrowane mające na celu rewitalizację obszarów miejskich i wiejskich oraz na infrastrukturę na potrzeby oświaty, opieki zdrowotnej, opieki nad dziećmi, budownictwo mieszkaniowe oraz innego rodzaju infrastrukturę społeczną. Na projekty zintegrowane związane z rewitalizacją obszarów miejskich przeznaczono dokładnie 6,8 mld euro, na inwestycje w budowę infrastruktury społecznej zaś – 11,4 mld euro.

Podsumowując, polityka regionalna ma znaczący wpływ na wiele obszarów na wielu różnych poziomach. Dlatego też stanowi doskonałe uzupełnienie innych polityk, takich jak polityki dotyczące edukacji, zatrudnienia, energii, ochrony środowiska, jednolitego rynku oraz badań naukowych i innowacji.

Szacuje się, że inwestycje realizowane w ramach polityki regionalnej przyczyniły się również do zwiększenia dochodu w najuboższych regionach: odnotowano tam wzrost PKB na mieszkańca z 60,5% średniej UE-27 w 2007 r. do 62,7% w 2010 r. Ponadto przewiduje się, że PKB 13 państw UE, które przystąpiły do Unii w 2004 r. lub potem¹, będzie wzrastać rocznie o około 2,4% w latach 2007–2025.

Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna

Politykę regionalną nazywa się również w szerszym znaczeniu „polityką spójności”, ponieważ jej ogólnym celem jest zwiększenie tzw. spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w regionach kwalifikujących się do objęcia wsparciem. W praktyce chodzi o działania w dwóch obszarach:

- **Spójność gospodarcza i społeczna:** zwiększenie konkurencyjności i ekologicznego wzrostu gospodarczego w gospodarkach regionalnych oraz zapewnienie mieszkańcom lepszych usług, większych możliwości zatrudnienia i lepszej jakości życia.
- **Spójność terytorialna:** tworzenie połączeń między regionami, aby mogły osiągać korzyści z ich odpowiednich mocnych stron oraz współpracować w ramach nowych i innowacyjnych konfiguracji, co pozwoli im na podejmowanie wspólnych wyzwań (takich jak walka ze zmianą klimatu) oraz umożliwi w ten sposób generowanie korzyści na poziomie UE i wzmocnienie jej struktur.

¹ Bułgaria, Czechy, Estonia, Chorwacja, Cypr, Łotwa, Litwa, Węgry, Malta, Polska, Rumunia, Słowenia, Słowacja.

Jak funkcjonuje polityka regionalna

Rodzaje funduszy na rzecz rozwoju regionów i miast

Fundusze regionalne w skrócie

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejski Fundusz Społeczny (EFS) są znane jako fundusze strukturalne, ponieważ wykorzystuje się ich środki na inwestycje związane z gospodarczą i społeczną restrukturyzacją obszarów w całej UE, co ma doprowadzić do zmniejszenia różnic pod względem rozwoju między regionami europejskimi, np. w obszarze infrastruktury i zatrudnienia. Wyżej wymienione fundusze wraz z Funduszem Spójności, Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i Europejskim Funduszem Morskim i Rybackim (EFMR) tworzą **europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne** (EFSI). Oprócz wspólnych przepisów dotyczących europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (zob. *następny rozdział*) obowiązuje również szereg przepisów dotyczących poszczególnych funduszy.

Podczas gdy środki Funduszu Spójności są przeznaczone na projekty związane z siecią transportu i ochroną środowiska, w ramach EFRROW udziela się wsparcia na rzecz obszarów wiejskich, aby sektor rolniczy stał się bardziej elastyczny, innowacyjny i ekologiczny; dzięki środkom dostępnym w ramach EFMR wspierane są zaś zrównoważone i konkurencyjne rybołówstwo i akwakultura w całej UE. Dlatego też każdy z funduszy przyczynia się

w odpowiedni dla niego sposób do realizacji europejskich celów wzrostu określonych w **strategii „Europa 2020”**, kompleksowej europejskiej strategii UE na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia do 2020 r. (w celu uzyskania dodatkowych informacji zob. publikację z serii **„Zrozumieć Politykę Unii Europejskiej”** dotyczącą strategii **„Europa 2020”**).

Innym ważnym funduszem zarządzanym przez Komisję Europejską jest **Fundusz Solidarności Unii Europejskiej** (FSUE), ustanowiony początkowo jako odpowiedź na poważne w skutkach powodzie w Europie Środkowej latem 2002 r. FSUE jest obecnie stale funkcjonującym funduszem dysponującym rocznym budżetem w wysokości 500 mln euro. Stanowi on wyraz solidarności europejskiej wobec regionów w Europie dotkniętych przez katastrofy. Dzięki funduszowi UE może działać w szybki, skuteczny i elastyczny sposób, aby udzielić pomocy każdemu państwu członkowskiemu UE (lub ubiegającemu się o członkostwo) w przypadku poważnej klęski żywiołowej znacznie uderzającej w warunki życia, środowisko lub gospodarkę. Środki pochodzące z FSUE stanowią uzupełnienie wysiłków podejmowanych przez służby publiczne i są przeznaczone na przykład na oczyszczanie, odbudowę infrastruktury lub zapewnienie tymczasowych mieszkań.

Fundusz Solidarności Unii Europejskiej zapewnia pomoc finansową regionom UE dotkniętym przez poważne klęski żywiołowe.

Szczegółowe informacje dotyczące funduszy regionalnych

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) umożliwia inwestycje w sektorach sprzyjających wzrostowi gospodarczemu, aby zwiększyć konkurencyjność i stworzyć miejsca pracy we wszystkich regionach i miastach UE. Działania realizowane w ramach EFRR mają na celu podjęcie wyzwań gospodarczych, środowiskowych i społecznych, z położeniem szczególnego nacisku na zrównoważony rozwój obszarów miejskich. Szacuje się, że w latach 2014–2020 ponad 50% inwestycji z wykorzystaniem środków z tego funduszu zostanie dokonanych na obszarach miejskich.

EFRR kładzie szczególny nacisk na specyficzne uwarunkowania terytorialne, np. na obszary o naturalnych niekorzystnych warunkach związanych z położeniem geograficznym (regiony oddalone, górskie lub o niskiej gęstości zaludnienia). Wreszcie, najbardziej oddalone obszary Unii (np. Wyspy Kanaryjskie, Reunion i Gwadelupa) również korzystają ze szczególnego wsparcia EFRR, aby zaradzić możliwym stratom związanym z ich odległym położeniem geograficznym.

W ramach EFRR propaguje się również i finansuje współpracę transgraniczną, transnarodową i międzyregionalną (zwaną również **Europejską współpracą terytorialną**), której zakres obejmuje szeroką gamę dziedzin, w tym wspólną infrastrukturę transportową, sieci innowacji i sieci komunikacyjne, handel transgraniczny, wspólne zarządzanie zasobami naturalnymi oraz łączenie obszarów miejskich i wiejskich. Powyższe formy współpracy przynoszą wyraźną wartość dodaną nie tylko UE, ale również obszarom sąsiedzkim.

Europejski Fundusz Społeczny (EFS), ustanowiony w 1958 r., jest najstarszym funduszem strukturalnym. Jego celem jest wspieranie osób szukających pracy poprzez zapewnienie im dostępu do odpowiednich szkoleń, aby zwiększyć możliwość ich zatrudnienia, a także pomaganie pracownikom w przekwalifikowaniu się, nabywaniu nowych umiejętności i dostosowywaniu do zmieniającej się sytuacji zawodowej. Każdego roku około 15 mln osób w całej Unii bierze udział w tysiącach projektów współfinansowanych ze środków EFS.

Środki EFS są przeznaczane również na finansowanie projektów, których celem jest zwalczanie wszelkich form dyskryminacji oraz pomaganie społecznościom odsuniętym na margines w integracji ze społeczeństwem. Wreszcie, środki tego

funduszu są inwestowane również w działania, które mają zwiększyć efektywność organów administracji publicznej i służb publicznych, aby zapewnić realizację założonych przez odpowiednie instytucje celów w obszarze edukacji, zatrudnienia, spraw społecznych i w ramach innych polityk.

Fundusz Spójności został ustanowiony w 1994 r. Pochodzące z niego środki są przeznaczane na inwestycje w obszarze sieci transportowych i ochrony środowiska w państwach członkowskich UE o PKB niższym niż 90% średniej UE-28 (są to przede wszystkim państwa Europy Środkowo-Wschodniej, jak również Grecja, Cypr, Malta i Portugalia). W ramach funduszu wspierany jest ekologiczny wzrost gospodarczy, przy jednoczesnym dążeniu do zmniejszenia nierówności gospodarczych i społecznych przez poprawę połączeń w regionie oraz jego dostępności.

Fundusz wspiera w szczególności budowę **transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T)**, która ma zasadnicze znaczenie dla odpowiedniego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz dla ułatwienia przepływu osób i towarów w UE oraz poza jej granicami, drogą lądową, morską i powietrzną.

Środki Funduszu Spójności są przeznaczane na przystosowanie do zmiany klimatu, zapobieganie ryzyku, inwestycje w sektorze wodnym i sektorze odpadów oraz inwestycje dotyczące środowiska miejskiego. W ramach tego funduszu możliwe jest również wspieranie projektów związanych z efektywnością energetyczną oraz wykorzystywaniem odnawialnych źródeł energii na potrzeby firm i infrastruktur publicznych.

Część środków pochodzących z Funduszu Spójności przeznaczana jest na finansowanie bazowej sieci transportowej i innych sieci poprzez nowy **instrument „Łącząc Europę”** – instrument strategiczny, za pomocą którego środki są inwestowane w infrastrukturę szerokopasmową i elektroniczne usługi publiczne, jak również infrastrukturę drogową, kolejową, sieć elektroenergetyczną i gazociągi. Lepsze połączenia przyczynią się do zwiększenia możliwości biznesowych i bezpieczeństwa energetycznego, ułatwiając przy tym pracę oraz podróżowanie i przynosząc w ten sposób korzyści zarówno przedsiębiorstwom, jak i mieszkańcom w całej UE.

Rekordowa kwota wypłacona z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej na rzecz odbudowy Emilii-Romanii (grudzień 2012)

Rekordowa kwota w wysokości 670 mln euro została wypłacona z FSUE Włochom na potrzeby odbudowy regionu Emilia-Romania, który 20 maja 2012 r. ucierpiał w wyniku katastrofalnych w skutkach trzęsień ziemi o maksymalnej sile 5,9 stopnia w skali Richtera. Po wspomnianych trzęsieniach ziemi nastąpiły setki wstrząsów wtórnych, odczuwalnych w sąsiednich regionach – Wenecji Euganejskiej i Lombardii. W wyniku tej katastrofy zginęło 27 osób, 350 zostało rannych, a ponad 45 tys. musiało opuścić swoje domy.

Stwierdzono poważne i rozległe uszkodzenia budynków, infrastruktury, przedsiębiorstw, zakładów przemysłowych, gospodarstw rolnych oraz ważnych obiektów dziedzictwa kulturowego.

Większość środków została przeznaczona na pokrycie kosztów udzielenia pomocy nadzwyczajnej i akcji ratunkowych, a także na tymczasowe mieszkania. Około 292 mln euro przeznaczono na jak najszybsze przywrócenie do użytku infrastruktury oświatowej i opieki zdrowotnej oraz na naprawę sieci elektroenergetycznych i wodociągów.

© European Union

W 2012 r. Włochy otrzymały z Funduszu Solidarności UE 670 mln euro po trzęsieniu ziemi w Emilii-Romanii.

W jaki sposób są inwestowane fundusze

Polityka regionalna UE jest prowadzona przez organy krajowe i regionalne razem z Komisją Europejską na zasadzie partnerstwa. Jest to system zwany „zarządzaniem dzielonym”. Inaczej niż w przypadku rocznych budżetów krajowych – w ramach polityki regionalnej budżet uchwała się na siedem lat, zapewniając zasadniczo solidne i cenne źródło zasobów na realizację prywatnych inwestycji.

Istnieją trzy główne etapy procesu inwestycyjnego:

- 1) budżet i zasady korzystania z niego ustanawiają wspólnie Parlament Europejski i Rada Unii Europejskiej (instytucja, w skład której wchodzi ministrowie poszczególnych krajów) na podstawie wniosku Komisji;
- 2) Komisja współpracuje z państwami członkowskimi przy opracowywaniu umów partnerskich, określających ich priorytety inwestycyjne i potrzeby w zakresie rozwoju. Państwa członkowskie przedstawiają również projekty programów operacyjnych (PO), zawierające cele określone dla konkretnych obszarów działań. Programy te mogą obejmować całe państwa UE lub regiony oraz zawierać programy współpracy realizowane przez więcej niż jedno państwo. Komisja prowadzi negocjacje z organami krajowymi w celu ustalenia ostatecznej treści tych planów inwestycyjnych. Przedstawiciele wszystkich szczebli sprawowania rządów, w tym społeczeństwa obywatelskiego, powinni zostać objęci konsultacjami oraz zaangażowani w sporządzenie programów operacyjnych i zarządzanie nimi;
- 3) następnie państwa członkowskie i przedstawiciele ich regionów wdrażają przedmiotowe programy. Wiąże się to z wyborem, monitorowaniem i oceną setek tysięcy projektów. Działania organizują „instytucje zarządzające” w każdym państwie lub regionie.

Zadania z zakresu zarządzania programami i ich realizacji są w związku z tym w dużej mierze przekazywane organom administracji krajowej i niższego szczebla (lokalnej i regionalnej). Państwa członkowskie muszą zapewnić Komisję, że fundusze są wykorzystywane w skuteczny sposób oraz zgodnie z prawem UE. Mają obowiązek ustanowić skuteczne systemy księgowości, monitorowania i sprawozdawczości finansowej oraz powołać odpowiedzialne organy i procedury, by zagwarantować odpowiednią ścieżkę audytu.

Konieczne jest ustanowienie instytucji audytowej dla każdego programu operacyjnego. Instytucja ta przedstawia Komisji strategię audytu, roczną opinię pokontrolną i roczne sprawozdanie audytowe, uwzględniając kwestie stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w trakcie poprzednich 12 miesięcy.

Komisja nie wybiera poszczególnych projektów ani nie zarządza nimi, lecz zatwierdza ogólne programy obejmujące pewien zakres możliwych projektów. Należy również zauważyć, że podczas gdy Komisja udostępnia ogół środków, państwa członkowskie zajmują się bezpośrednim wypłacaniem poszczególnych kwot na rzecz beneficjentów za pośrednictwem swoich krajowych i regionalnych agencji płatniczych posiadających akredytację UE.

Realizacja inwestycji UE

- Komisja udostępnia środki na początku każdego roku, aby umożliwić państwom członkowskim rozpoczęcie inwestycji w ramach poszczególnych projektów,
- Komisja dokonuje płatności certyfikowanych przez organy krajowe,
- realizacja programów krajowych jest nadzorowana poprzez stałe monitorowanie, obejmujące wizyty na miejscu oraz kontrole przeprowadzane przez Komisję i organy danego państwa,
- zarówno Komisja, jak i organy krajowe przedstawiają sprawozdanie z siedmioletniego okresu budżetowego.

UE zainwestowała 400 mln euro pochodzących z EFRR w budowę **regionalnej sieci metra** w Neapolu, we Włoszech. Oprócz umożliwienia lepszych i częstszych przejazdów oraz skrócenia czasu podróży odnotowano w całej sieci redukcję emisji dwutlenku węgla (CO₂) o 250 tys. ton rocznie oraz zużycia ropy o 110 tys. ton rocznie.

Maksymalizacja korzyści z inwestycji UE

Ukierunkowane inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia do 2020 r.

Ograniczona liczba kluczowych priorytetów inwestycyjnych

Chociaż w Europie odnotowuje się oznaki ożywienia gospodarczego, dla Unii Europejskiej, ze względu na ograniczone środki finansowe, wciąż zasadnicze znaczenie ma zdolność uzyskania więcej przy mniejszym nakładzie środków oraz osiągnięcie wartości dodanej z każdego euro wydanego na działania na szczeblu europejskim. Dlatego też, przyjmując pod koniec 2013 r. nowy pakiet legislacyjny dotyczący polityki regionalnej, UE dokonała gruntownego przeglądu podejścia w zakresie finansowania na lata 2014–2020, aby zmaksymalizować możliwy wpływ dostępnego finansowania UE.

W latach 2014–2020 w regiony UE zostanie zainwestowana kwota wynosząca ponad 351,8 mld euro. Poziom wsparcia i wkład krajowy (poziom współfinansowania) jest dostosowany do poziomu rozwoju gospodarczego poszczególnych regionów:

REGIONY SŁABIEJ ROZWIŃTE (PKB PONIŻEJ 75% ŚREDNIEJ UE-27)*

REGIONY W OKRESIE PRZEJŚCIOWYM (PKB WYNOŚĄCY OD 75% DO 90% ŚREDNIEJ UE-27)

REGIONY LEPIEJ ROZWIŃTE (PKB POWYŻEJ 90% ŚREDNIEJ UE-27)

*Uwaga: dane z okresu przed przystąpieniem Chorwacji do UE w lipcu 2013 r.

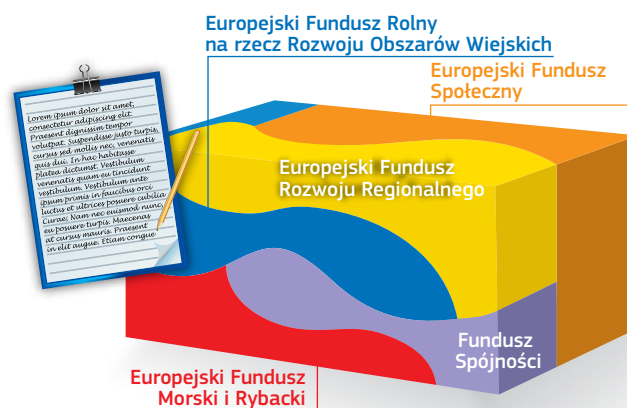
Wszystkie projekty objęte finansowaniem przyczynią się do osiągnięcia uzgodnionych celów wzrostu określonych w strategii „Europa 2020”. Należy zauważyć, że unijna polityka regionalna stanowi główny instrument inwestycyjny na potrzeby osiągnięcia celów europejskich dotyczących zapewnienia wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy poprzez innowacje i wspieranie małych przedsiębiorstw, przeciwdziałania zmianie klimatu i zaradzenia problemowi zależności energetycznej oraz zmniejszenia ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Fundusze dostępne w ramach polityki regionalnej są wyraźnie ukierunkowane na ograniczoną liczbę kluczowych priorytetów inwestycyjnych, z położeniem silnego nacisku na wyniki. Państwa członkowskie i regiony UE są zobowiązane do przedstawienia w swoich umowach partnerstwa celów oraz rezultatów, które zamierzają osiągnąć dzięki udostępnionym zasobom; muszą także dokładnie określić sposób, w jaki będą mierzyć postępy w kierunku osiągnięcia tych celów. Umożliwia to systematyczne monitorowanie i omawianie sposobu wykorzystywania finansowania oraz nagradzanie skutecznych programów (poprzez „rezerwę wykonania”) pod koniec okresu programowania.

Aby zapewnić lepszą koordynację funduszy oraz uniknąć podwójnego finansowania, UE musi opracować wspólny zbiór przepisów dotyczących pięciu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Zapewni to również ściślejsze powiązania z innymi instrumentami UE, takimi jak inicjatywa „Horyzont 2020” (nowy program UE w obszarze badań naukowych i innowacji) oraz instrument „Łącząc Europę” (zob. poprzedni rozdział).

Nowe przepisy dotyczące pięciu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych umożliwią lepsze powiązanie funduszy i polityk UE, wpłyną na uproszczenie procedur oraz zapewnią szybszą realizację inwestycji w regionach w całej UE.

WSPÓLNE PRZEPISY

Warunki niezbędne do efektywnej realizacji inwestycji

Zanim środki zostaną przekazane regionom i miastom, potencjalni beneficjenci muszą spełnić określone niezbędne warunki, aby zapewnić odpowiednią i skuteczną realizację ogółu inwestycji UE. Warunki te obejmują na przykład:

- opracowanie strategii **inteligentnej specjalizacji**: regiony powinny specjalizować się w sektorach zapewniających im największy potencjał wzrostu gospodarczego i konkurencyjności oraz powinny wspierać partnerstwa między uniwersytetami, instytutami badawczymi, przedsiębiorstwami i organami administracji publicznych, aby tworzyć innowacyjne produkty i usługi,
- dostępność strategii mających na celu zmniejszenie bezrobocia młodzieży oraz propagowanie niedyskryminacji,
- zapewnienie zgodności z przepisami prawa ochrony środowiska,
- wdrażanie reform korzystnych dla przedsiębiorstw,
- realizację działań mających na celu usprawnienie systemów zamówień publicznych.

Strategie muszą być również spójne z krajowymi programami reform uzgodnionymi w ramach europejskiego semestru, będącego unijnym systemem wspólnego zarządzania gospodarczego. Semestr europejski stanowi roczną ocenę sytuacji gospodarczej państw UE, w której uczestniczą przedstawiciele wszystkich państw członkowskich i instytucji unijnych i w wyniku której państwa otrzymują konkretne indywidualne zalecenia dotyczące reform gospodarczych.

Jeżeli Komisja Europejska uzna, że plan inwestycyjny danego państwa jest niespójny z krajowymi programami reform lub niewystarczający do przeprowadzenia odpowiednich reform określonych w ramach semestru europejskiego, może wezwać przedmiotowe państwo do wprowadzenia zmian w jego programie, tak aby możliwe było wsparcie kluczowych reform strukturalnych. Ostatecznym krokiem może być zawieszenie finansowania przez Komisję w razie wielokrotnego i poważnego łamania zaleceń gospodarczych (na przykład jeżeli dane państwo odnotowuje nadmierne zakłócenie równowagi gospodarczej lub deficyt budżetowy). Ma to na celu zagwarantowanie, że wpływ inwestycji UE na wzrost gospodarczy i zatrudnienie nie zostanie ograniczony przez niewłaściwe polityki gospodarcze lub niewielki potencjał administracyjny.

Przykład projektu: otwarcie rumuńskiej siedziby konsorcjum wysokiej klasy zajmującego się prowadzeniem badań naukowych – ELI

Celem **ELI-NP** jest utworzenie europejskiego centrum prowadzącego zaawansowane badania nad laserami wysokoenergetycznymi i interakcją między laserem a materią. Centrum badawcze ELI-NP przyciągnie naukowców, studentów oraz przedstawicieli sektora prywatnego i biznesowego z całego świata, którzy będą badać zastosowania ekstremalnej infrastruktury światła na potrzeby społeczeństwa. Obiekt powinien przyczynić się również do zapewnienia Europie pozycji na mapie miejsc, w których prowadzone są badania w obszarze fizyki jądrowej z wykorzystaniem zaawansowanej technologii laserowej. Realizowany początkowo w Bukareszcie, projekt ELI-NP przewiduje otwarcie dwóch kolejnych obiektów – na Węgrzech i w Czechach. Działania te są prowadzone w ramach konsorcjum badawczego zrzeszającego 40 partnerów z 13 krajów UE. Do 2018 r. w ramach ELI-NP zostanie zatrudnionych 262 naukowców, w tym

36 pracowników wsparcia technicznego, a projekt ten znacznie przyczyni się do ograniczenia „drenażu mózgow” w regionie. Zgodnie z planem ośrodek badawczy ma rozpocząć działalność do 2015 r. Projekt stanowi godny uwagi przykład tego, w jaki sposób instrumenty polityki regionalnej UE mogą być wykorzystywane do realizacji zarówno celu spójności gospodarczej, jak i rozwoju europejskiej przestrzeni badawczej (EPB). Budżet ogółem: 356 mln euro.

UE zainwestowała prawie 150 mln euro w europejskie nowoczesne konsorcjum badań, które powstało przy udziale 13 państw UE.

Finansowanie z EFRR ogółem:
149,3 mln euro

RegioStars – nagradzanie innowacji

Po raz pierwszy Komisja zorganizowała konkurs RegioStars Awards w 2008 r., zapraszając wszystkie regiony UE do składania projektów. Większość propozycji wpłynęła z Austrii, Belgii, krajów bałtyckich, Portugalii i Wielkiej Brytanii. We wszystkich przedstawionych projektach podkreślono oddolne innowacyjne podejścia do rozwoju regionalnego.

Celem jest wyodrębnienie dobrych praktyk związanych z rozwojem regionalnym i rozwojem terenów miejskich przez nagradzanie oryginalnych i innowacyjnych projektów, które mogą stanowić inspirację do działania dla innych regionów. W 2013 r., w szóstej edycji konkursu, wpłynęła rekordowa liczba

149 wniosków konkurujących w pięciu różnych kategoriach. Wyłoniono 27 wysoko ocenionych finalistów.

Na przykład zwycięzcą w kategorii „Inteligentny rozwój” został UPTEC, park naukowo-technologiczny Uniwersytetu w Porto, w Portugalii. Park zajmuje się tworzeniem klastrów, nawiązywaniem kontaktów między uniwersytetami, instytutami badawczymi i lokalnymi przedsiębiorcami w sektorach o potencjale innowacyjnym obecnych w strukturach lokalnej gospodarki. Dzięki wkładowi z EFRR w kwocie 15,4 mln euro przedsiębiorstwa działające przy UPTEC stworzyły 1 199 specjalistycznych miejsc pracy (90% z nich dla absolwentów szkół wyższych), przyczyniając się do wzmocnienia wzrostu gospodarczego w regionie. Inicjatywę uznano podczas szczytu London Web Summit – People’s Choice Award za jeden z czterech najlepszych inkubatorów i akceleratorów w Europie.

Ukierunkowanie inwestycji UE na inteligentny ekologiczny wzrost w całej Unii

Inwestycje finansowane ze środków EFRR idą w parze z różnymi politykami UE, aby zapewnić wzrost gospodarczy i zatrudnienie w całej UE. Aby zagwarantować, że każde euro jest mądrze inwestowane, działania funduszu są ukierunkowane na cztery kluczowe obszary priorytetowe (zob. poniżej):

- innowacje i badania naukowe,
- technologie informacyjno-komunikacyjne,
- zwiększenie konkurencyjności MŚP,
- przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną.

Ilość środków przeznaczonych na te priorytety zależy od kategorii regionu:

- co najmniej 80% środków EFRR musi zostać przeznaczony w regionach lepiej rozwiniętych na co najmniej dwa z tych obszarów priorytetowych,
- w regionach w okresie przejściowym środki EFRR wykorzystane w ten sposób muszą stanowić 60%,
- w regionach słabiej rozwiniętych – 50%.

Ponadto niektóre zasoby EFRR muszą zostać przeznaczone konkretnie na projekty związane z gospodarką niskoemisyjną:

- w regionach lepiej rozwiniętych – 20% otrzymanych środków,
- w regionach w okresie przejściowym – 15%,
- w regionach słabiej rozwiniętych – 12%.

Kampus „Dok innowacji RDM” jest projektem współfinansowanym z funduszy dostępnych w ramach polityki regionalnej UE. W 2011 r. dawna stocznia w holenderskim Rotterdamie została przekształcona w kampus instytucji edukacyjnych, innowacyjnych przedsiębiorstw i centrów badawczych.

Badania naukowe i innowacje

Europa musi inwestować więcej środków w badania naukowe i innowacje, ponieważ są one kluczową siłą napędową wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Europa pozostaje w tyle za światowymi konkurentami pod względem inwestycji, wydając znacznie mniej niż Stany Zjednoczone, Japonia, Korea Południowa, podczas gdy Chiny szybko zbliżają się do czołowych pozycji. Jednym z celów strategii „Europa 2020” jest zapewnienie, by państwa UE przeznaczały na badania 3% całego PKB Unii. Środki z EFRR są inwestowane zarówno w badania podstawowe, jak i stosowane, co zachęca wszystkie podmioty w łańcuchu innowacji (instytuty badawcze, uniwersytety, centra technologii, przedsiębiorców, w tym prowadzących duże i małe przedsiębiorstwa, instytucje finansowe itp.) do współpracy mającej na celu stworzenie innowacyjnych produktów i usług potrzebnych do tego, aby państwa członkowskie pozostały konkurencyjne na rynku międzynarodowym.

Technologie informacyjno-komunikacyjne – ICT

Skuteczne wykorzystywanie ICT w firmach stanowi dzisiaj warunek konieczny do zapewnienia wydajności, konkurencyjności, wyższego wzrostu dochodów i tworzenia miejsc pracy. Dlatego też EFRR inwestuje swoje środki w infrastrukturę dostępu do szybkich połączeń we wszystkich regionach, w szczególności na obszarach oddalonych, wiejskich i słabiej rozwiniętych. Fundusz będzie kontynuował działania mające na celu przechodzenie na innowacyjne sposoby wykorzystywania usług ICT w firmach (np. e-uczenie się, e-biznes), przez mieszkańców (np. umiejętności cyfrowe) i organy administracji publicznej (np. e-zdrowie, administracja elektroniczna), aby zwiększyć wydajność pracy i jakość życia.

Zwiększenie konkurencyjności MŚP

Europejska gospodarka opiera się na MŚP: około 20 mln MŚP stanowi 99% udziału w unijnym biznesie i jest kluczowym bodźcem do wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. W celu utrzymania ich konkurencyjności oraz zdolności do przyciągania potrzebnych utalentowanych pracowników EFRR wspiera przedsiębiorczość i inwestuje środki w tym obszarze, aby stymulować tworzenie przedsiębiorstw, a także by ułatwić im dostęp do nowych instrumentów finansowych – pożyczek, instrumentów mikrofinansowych i kapitału wysokiego ryzyka. Chodzi o zwiększenie efektu mnożnikowego inwestycji UE w okresie cięć budżetowych i wygenerowanie dzięki temu dodatkowych środków na inwestycje z sektora prywatnego.

Przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną

W latach 2014–2020 EFRR zainwestuje prawie 27 mld euro w dekarbonizację, tj. w ekologizację gospodarki. Oznacza to zwiększenie stopnia wykorzystania odnawialnych źródeł energii zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, a także zwiększenie efektywności energetycznej, na przykład w budownictwie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej bądź przez inwestowanie w inteligentny system dystrybucji energii. Inwestycje EFRR przyczyniają się również do zmniejszenia emisji z transportu poprzez inwestowanie w badania nad ekologicznymi technologiami niskoemisyjnymi oraz przez promowanie zrównoważonego transportu publicznego.

Miasta UE priorytetem w procesie decyzyjnym

Obecnie ponad dwie trzecie obywateli UE mieszka w miastach: do 2020 r. liczba mieszkańców miast wzrośnie prawdopodobnie do 80%. Coraz wyraźniej widać, że wzrost gospodarczy w UE będzie generowany przede wszystkim w miastach europejskich oraz że ani państwa członkowskie, ani Unia nie mogą osiągnąć założonych celów gospodarczych i społecznych bez zaangażowania miast. Liczby mówią same za siebie: obszary metropolitalne zamieszkuje 59% ludności UE, koncentrują one 62% wszystkich miejsc pracy, a udział tych obszarów w PKB Unii wynosi 67%.

Ponieważ to w miastach pojawiają się wyzwania i możliwe jest tworzenie najskuteczniejszych rozwiązań, są one odpowiednim ternem do wdrażania wielu unijnych i krajowych polityk na szczeblu lokalnym. Na przykład jeżeli UE ma osiągnąć cele związane z walką ze zmianą klimatu, potrzebuje miast, by lepiej rozwiązać problemy dotyczące lepszego gospodarowania zasobami i efektywnością energetyczną, w szczególności tymi występującymi w transporcie, budownictwie mieszkaniowym i ogólnym gospodarowaniu przestrzenią miejską. Wielotorowe podejście ma również zasadnicze znaczenie dla rozwiązania przez miasta takich problemów, jak skupiska ubóstwa, segregacja przestrzenna i starzenie się ludności.

Ponad połowa inwestycji EFRR planowanych na lata 2014–2020 będzie wyraźnie związana z obszarami miejskimi, na przykład z propagowaniem strategii niskoemisyjnych, ulepszeniem środowiska miejskiego, w tym z rewitalizacją terenów zdegradowanych i ze zmniejszeniem zanieczyszczenia powietrza, a także z promowaniem systemów zrównoważonego transportu miejskiego. Powyższe projekty inwestycyjne będą dostosowane jak nigdy dotąd, aby pomóc miastom w podejmowaniu wyzwań oraz ułatwić UE wykorzystywanie potencjału miast na potrzeby inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Strategie makroregionalne

Łącznie z innymi źródłami finansowania EFRR przyczynia się również do realizacji **strategii makroregionalnych**, które dotyczą podejmowania wspólnych wyzwań, przed

jakimi stoją grupy państw w określonych obszarach geograficznych. Dwie tego typu strategie są już wdrażane w regionie Morza Bałtyckiego i Dunaju, podczas gdy prace prowadzone są nad nowymi strategiami na rzecz regionu adriatycko-jońskiego oraz regionu Alp.

Polityka regionalna a kryzys gospodarczy

Polityka regionalna została szybko i skutecznie dostosowana do sytuacji wywołanej przez kryzys gospodarczy dzięki zapewnieniu dużego stopnia elastyczności, na przykład przez „przeprogramowanie tematyczne”, polegające na przekierowywaniu środków tam, gdzie występowało największe zapotrzebowanie, oraz inwestowaniu w sektory o kluczowym znaczeniu dla wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy. W celu zapewnienia maksymalnego efektu do końca maja 2013 r. przekierowano ponad 39,2 mld euro, tj. 11% całej puli środków, aby zaspokoić najbardziej naglące potrzeby gospodarcze i rozwojowe regionów oraz aby zagwarantować skuteczność inwestycji UE mimo kryzysu.

Ponadto ukierunkowane zmniejszenie wymagań dotyczących współfinansowania krajowego oraz udostępnienie w fazie początkowej przeważającej części środków finansowych państwom UE w sytuacji kryzysowej zapewniło bardzo potrzebną płynność w okresie dokonywania znacznych cięć w budżetach krajowych. Wyższa kwota współfinansowania została zatwierdzona w latach 2011–2012 w szczególności dla Hiszpanii, Grecji, Irlandii, Włoch, Litwy i Portugalii oraz w mniejszym zakresie dla Belgii, Francji i Wielkiej Brytanii.

Program PEACE na rzecz budowania pokoju w Irlandii Północnej oraz wspierania jej rozwoju gospodarczego

Bezpośrednim powodem uruchomienia programu PEACE w 1995 r. była gotowość UE do wysłania pozytywnego sygnału w odpowiedzi na nowe możliwości zaistniałe w związku z procesem pokojowym w Irlandii Północnej po ogłoszeniu rozejmu przez ugrupowania paramilitarne. UE zapewniła wsparcie finansowe w łącznej kwocie 1,3 mld euro. Jednym z najbardziej emblematicznych projektów była budowa mostu w mieście Derry, zwanym również Londonderry. „PEACE bridge” (most pokoju) został oficjalnie otwarty przez europejskiego komisarza ds. polityki regionalnej w czerwcu 2011 r. Realizacja kosztowała 14,6 mln euro, z czego ponad 11 mln pochodziło ze środków UE. „Most pokoju”, którego projekt nawiązuje do symbolicznego uścisku dłoni ponad rzeką Foyle, połączył oba jej brzegi. Jest on bardzo wymownym nowym symbolem miasta,

jako budowla i jako metafora, łącząc mieszkańców obu brzegów rzeki, dla których była ona tradycyjnie linią podziału natury religijnej i wyznaniowej.

EU Programme for Peace and Reconciliation

Finansowanie z EFRR ogółem:
1,3 mld euro

Perspektywy

Polityka regionalna UE na lata 2014–2020: nowa strategia wydatkowania środków

Polityka regionalna, na którą przeznaczona jest nieco ponad jedna trzecia budżetu Unii, stanowi główną unijną politykę inwestycyjną na rzecz rozwoju regionalnego i miejskiego oraz wzrostu gospodarczego. Na przestrzeni wielu lat w ramach tej polityki zapewniono współfinansowanie znacznej liczby projektów w każdym z państw UE, którego beneficjentami byli mieszkańcy i firmy.

Dzięki realizacji projektów wspieranych w ramach polityki regionalnej stworzono miliony nowych miejsc pracy, zbudowano tysiące kilometrów strategicznych sieci transportowych, energetycznych i szerokopasmowych, dokonano inwestycji w badania naukowe i innowacje oraz małe przedsiębiorstwa i drobnych przedsiębiorców, udzielono wsparcia przy realizacji projektów mających na celu opracowanie nowych rozwiązań w obszarze energii odnawialnej i efektywności energetycznej, objęto ochroną dziedzictwo kulturowe i obszary o walorach krajobrazowych, zapewniono bodźce do rozwoju gospodarczego na obszarach o niskiej gęstości zaludnienia i w najbardziej oddalonych regionach UE oraz dokonano jeszcze wiele więcej.

W czasie gdy powstawał ten tekst, pojawiły się pozytywne oznaki, pokazujące, że Europa jest na dobrej drodze do ożywienia gospodarczego po jednym z najgorszych kryzysów gospodarczo-finansowych od lat dwudziestych zeszłego wieku. Nadal jednak konieczne są ograniczenia

finansowe i cięcia w budżetach dotykające nas wszystkich. W związku z rozpoczęciem okresu finansowania przypadającego na lata 2014–2020 i będącego piątym okresem finansowania od 1989 r., UE opracowuje we współpracy z państwami członkowskimi strategie inwestycyjne, by zapewnić, że każde wydane euro przyniesie możliwie największy efekt w skali europejskiej.

Dzięki nowym i uproszczonym przepisom wzrośnie spójność między różnymi funduszami oraz w większym stopniu będzie wykorzystywana komplementarność między obszarami polityki (na przykład takimi, jak badania naukowe i innowacje, wspólna polityka rolna, edukacja i zatrudnienie). Wdrożenie nowych warunków, które trzeba spełnić, by uzyskać finansowanie UE, oraz należyte monitorowanie sposobu wykorzystywania wypłaconych środków, przy położeniu nacisku na priorytetowe inwestycje strategiczne, zapewni przekazanie pieniędzy tam, gdzie są one najbardziej potrzebne.

Ze względu na jasne i wymierne cele określone dla inwestycji realizowanych w ramach polityki regionalnej – państwa i regiony UE mogą wykazać swój wkład wniesiony w działania prowadzące do osiągnięcia celów strategii „Europa 2020” związanych z trwałym wzrostem gospodarczym i tworzeniem miejsc pracy.

Więcej informacji

Kto może ubiegać się o finansowanie w ramach polityki regionalnej

Podmioty mogące ubiegać się o finansowanie to organy publiczne, niektóre podmioty sektora prywatnego (szczególnie małe przedsiębiorstwa), uniwersytety, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe i organizacje wolontariackie.

Jak można ubiegać się o finansowanie

Należy złożyć wniosek do krajowej lub regionalnej instytucji zarządzającej danym programem, którego zakres obejmuje konkretny projekt.

Z kim należy się skontaktować w swoim kraju w celu uzyskania dodatkowych informacji

- ▶ **Instytucje zarządzające w państwach członkowskich:**
http://ec.europa.eu/regional_policy/manage/authority/authority_pl.cfm
- ▶ **Europe Direct:** serwis informacyjny UE, który udziela odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące Unii Europejskiej. Informacje można uzyskać, dzwoniąc na numer 00 800 6 7 8 9 10 11 bądź odwiedzając stronę internetową <http://europedirect.europa.eu>
- ▶ **Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w państwach członkowskich:** http://ec.europa.eu/represent_pl.htm
- ▶ **Dowiedz się, jak UE inwestuje w Twój region, dzięki naszej bazie projektów:**
http://ec.europa.eu/regional_policy/projects/stories/index_pl.cfm

Śledź na bieżąco politykę regionalną:

 http://ec.europa.eu/regional_policy/index_pl.cfm (strona zawiera informacje ogólne)

 www.twitter.com/@UE_Regional (aktualności)

 <https://www.yammer.com/regionetwork> (sieć społecznościowa UE)

 <http://www.flickr.com/euregional> (galeria zdjęć)

- ▶ Subskrybuj „Regioflash”, biuletyn Komisji dotyczący polityki regionalnej: www.inforegiodoc.eu

